

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato: 25. november 2004
Kontor: 1.ø.kt.
J.nr.: 2004-2400-19
Sagsbeh.: mb
Fil-navn: L 16 – Spørgsmål 5

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 (L 16), som Folketingets Kommunaludvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 1. november 2004**Spørgsmål 5:**

"Ministeren bedes kommentere vedlagte artikel fra Information den 28. oktober 2004 "Frit valg til borgerne koster penge", herunder særligt Kristian Ebbensgaards påstand om, at opgørelser fra Danmarks Statistik og Ældresagen viser, at ca. halvdelen af de 500 mio. kr., som regeringen afsatte, tilsyneladende er gået til administration uden reelt at have medført mere og bedre hjemmehjælp til de ældre og Dennis Kristensens påstand om, at regeringen vil indføre det frie valg som en slags erhvervsstøtte, og fordi man gerne vil opbygge nye private virksomheder og etablere et marked for offentlig service"

Svar:

Jeg har i anledning af spørgsmålet anmodet om Socialministeriets bemærkninger til udtalelsen vedrørende statstilskuddet på 500 mio. kr. til ældreområdet.

Socialministeriet udtaler følgende:

"Socialministeriet er ikke bekendt med undersøgelser fra Ældresagen eller Danmarks Statistik, der viser at ca. halvdelen af statstilskuddet på de 500 mio. kr. på ældreområdet er gået til administration.

Regeringen og KL blev ved kommuneforhandlingerne i sommers enige om at kigge nærmere på udgiftsudviklingen på ældreområdet, bl.a. med det formål for øje, at få overblik over, hvor store udgifter til meradministration kommunerne har haft i forbindelse med implementeringen af ældrepakken, herunder det frie leverandørvalg.

Undersøgelsen er udarbejdet, og konkluderer, at langt den største del af statstilskuddet er anvendt til ældreplejen. Undersøgelsen bekræfter også, at en mindre del af bevillingen er gået til administration. Det er der dog ikke noget overraskende i - regeringen har således aldrig lagt skjul på, at der ville være nogle omkostninger forbundet med at indføre frit valg. Pengene til implementeringen af frit-valgs-reglerne har dog langt fra været spildt. Tværtimod kan også denne del af bevillingen ses som en investering i en bedre ældrepleje.

Borgerne vil, som følge af det frie valg, få en bedre og mere fleksibel ældreservice. De kommunale monopoler er blevet brudt. Der er skabt valgfrihed i de fleste af landets kommuner, og der er skabt større gennemsigtighed i, hvordan hjemmeplejen drives – til fordel for hjemmehjælpsmodtagernes retssikkerhed, kommunernes styringsmuligheder og skatteborgernes økonomi.

Det frie leverandørvalg på ældreområdet har netop til formål at give borgeren mulighed for at vælge mellem flere forskellige leverandører af personlig og praktisk hjælp og det er faktisk lykkedes. 85 procent af hjemmehjælpsmodtagerne har mulighed for at vælge i dag.

Fastsættelsen af kvalitets- og eventuelle priskrav i hjemmehjælpen skal sikre den fri og lige konkurrence og større gennemsigtighed i den kommunale hjemmepleje. Den større gennemsigtighed i ressourceanvendelsen betyder, at kommunalbestyrelse, leverandører og borgere får større indsigt i sammenhængen mellem ressourceanvendelsen i hjemmeplejen og den hjælp, der kommer borgerne til gode. Det giver mulighed for at se på, om hjælpen kan tilrettelægges på en måde, så borgerne får mest mulig pleje for de midler, der er til rådighed. Uden denne indsigt kan hverken borgere, kommuner eller andre vide, om de mange midler, der anvendes på hjemmehjælpsområdet faktisk går til de ældre.

For at give hjemmehjælpsmodtagere flere valgmuligheder er det nødvendigt med private leverandører, som alternativ til den offentlige leverandørvirksomhed. Men der er ikke tale om skjult erhvervsstøtte. Enten gennemfører kommunalbestyrelsen en udbudsforretning, hvor der er konkurrence på kvaliteten og prisen, eller også fastsættes prisen ud fra, hvad det koster den kommunale leverandør, at levere hjælpen.”.

Jeg kan henholde mig til Socialministeriets udtalelse.

Herudover vil jeg gøre opmærksom på, at der med forslag til lov om frit valg ikke er tale om at indføre nye fritvalgsordninger på specifikke sektorområder. Regeringen har fremsat forslag til en generel lov, der fastlægger nogle tværgående bestemmelser om information til borgerne om frit valg og om øget lokal fokus på mulighederne for at udvide frit valg inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Lovforslaget indebærer en betydelig metodefrihed for amter og kommuner. Ved udformningen af lovforslaget har det været hensigten at gøre det muligt for amter og kommuner at indpasse arbejdet med gennemførelsen af loven i de eksisterende procedurer, herunder navnlig arbejdet med udarbejdelsen af de kommunale servicestrategier.

Kommunalbestyrelsens og amtsrådets stillingtagen til, hvad der lokalt kan gøres for at fremme borgerens frie valg, kan således naturligt indgå i det igangværende arbejde med at udvikle, forandre og nytænke løsningerne i den kommunale opgavevaretagelse. Servicestrategien har netop til formål

at være et redskab for udvikling af effektivitet og kvalitet i kommuner og amter.

Hvad angår informationsforpligtelsen får kommunalstyrelserne og amtsrådene ansvaret for selv at tilrettelægge arbejdet som led i udmøntningen af en samlet lokal informationspolitik. Der er tale om en generel forpligtelse uden specifikke indholdskrav. Informationen kan formidles gennem anvendelse af sammenlignelig brugerinformation, vejledninger, pjecer, information på kommunens hjemmeside mm.

Lovforslaget skønnes således ikke at medføre administrative og økonomiske konsekvenser.

Som det også fremgår af Socialministeriets udtalelse, er formålet med frit valg ikke at yde en skjult erhvervsstøtte til private virksomheder. Derimod sigter frit valg mod at give borgerne mulighed for at vælge mellem en mere bred vifte af alternativer. Lovforslaget er således del af regeringens bestræbelser på at modernisere og forny velfærdssamfundet med udgangspunkt i borgernes frie valg.

Regeringen ser imidlertid gerne, at der kommer flere leverandører på markedet for offentlige serviceydelser. På den måde øges variationen og fleksibiliteten i servicetilbuddene, og borgerne får bedre mulighed for at vælge den leverandør, der bedst muligt kan opfylde den enkelte borgers ønsker og behov.